

הפקולטה לאמנויות ע"ש דוד ויולנדה כץ, ביה"ס למוזיקה ע"ש בוכמן-מהטה
שם הקורס: "יצירה בהפרעה" - "קיטוע" כמודל צורני מרכזי בנייתו שנקריאני
Interruption as an essential model in Schenkerian analysis

שנתי, תשע"ה
שיעור ותרגול, 4 ש"ס

שם המרצה: ד"ר אלן גבאי
טל': 052-4223006
דוא"ל: gabayaline@gmail.com

שעת קבלה
לפי תאום מראש

תיאור הקורס

הקורס עוסק בנייתו יצירות בגישה שנקריאנית, תוך התמקדות בפענוח היחסים הקונטרפונקטים וההרמוניים כממדים מוסיקליים הכרוכים זה בזה, ומהווים תשתית מבנית ליצירה. תשתית זו מתקיימת הן ברמה המידית ביחסים בין הרמוניה וקונטרפונקט על פני השטח, והן ברמות עומק של השלד ההרמוני והקונטרפונקטי. הלימודים כרוכים בהכרות ותרגול טכניקות קומפוזיטוריות במוסיקה טונלית. במהלך השיעורים התלמידים ינתחו יצירות מן הרפרטואר הטונלי החל מפראזות קצרות, פריודות מסוגים שונים, צורות קטנות וצורת סונטה, תוך התנסות בתיווי שנקרי.
הסמסטר השני מתמקד במודל ה"קיטוע" כתשתית צורנית וביישומו על שלוש יצירות לפסנתר מאת בטהובן.

The course examines the contrapuntal and harmonic relationships of tonal music as two dimensions that are strongly related to each other and constitute the basis of a tonal piece. These relationships are inherent in the musical piece both at the foreground level and at deeper levels of the music. During the course students will meet compositional techniques of tonal music, analyze pieces from the common practice period, beginning with short phrases and ending with sonata form, and become familiar with the graphic notation of Schenkerian analysis.
During the second semester of this class we will focus on the concept of "Interruption" and its application to three Beethoven Sonatas.

דרישות הקורס

נוכחות, השתתפות, קריאה, הגשת תרגילים מדי שיעור, הגשת עבודת סיום בכל סמסטר

דרישות קדם או תנאי קבלה לשיעור

ארבעה סמסטרים בהרמוניה, סמסטר קונטרפונקט פלסטרניה. תלמידים משנים א' וב' בעלי רקע מתאים רשאים להשתתף בשיעור באישור המרצה.

מרכיבי הציון הסופי

50% עבודה מסכמת, 50% הגשת תרגילים.

נושאי הקורס (נתון לשינויים)

חלק ראשון: מבוא לניתוח שנקריאני ויישום מודל הקיטוע בצורות קטנות

1. תבניות בסיסיות "על פני השטח" (Foreground): ההבדל בין אקורד לדרגה, הרחבה, מהלך הרמוני, טכניקות יסוד המבוססות על קונטרפונקט "סוגים" (פוקס).
2. תנועה ליניארית (Zug).
3. מודלים לקו הבס המרכזי.
4. טכניקות הרחבה של הקו המלודי: Umlinie לדוגמא: arpeggiation, initial ascent, implied, shift of registers, diatonic and chromatic voice-exchange, unfolding tones.
5. הקבלה מוטיבית (motivic parallelism)
6. מודל ה"קיטוע" השנקריאני בפריודה קלאסית
7. פריודה מורחבת
8. פריודה מודולטורית
9. צורות קטנות

חלק שני: "קיטוע" (Interruption) כבסיס לתפיסה צורנית בשלוש סונטות לפסנתר מאת בטהובן

1. אופ. 14. מספר 1 פרק שני
2. אופ. 48 מס' 2, פרק ראשון
3. אופ. 31 מס' 2 "tempest" - ניתוח ועיון בדיונים תיאורטיים

רשימת ספרות

- Aldwell, Edward and Carl Schachter with Allan Cadwallader. *Harmony and Voice Leading*, 4th ed. (Boston: Schirmer and Cengage Learning, 2011).
- Arnold, F[ranc]k T[homas]. *The Art of Accompaniment from a Thorough-Bass in the VIIth and VIIIth Centuries* (New York: Dover, [1931] 1965).
- Bergé, Pieter. *Beethoven's Tempest sonata: perspectives of analysis and performance*, (Leuven [Belgium]; Walpole, MA: Peeters, 2009).
- Cadwallader, Allen and David Gagné, *Analysis of Tonal Music* (New York: Oxford University Press, 1998; 2nd ed. 2007).
- Forte, Allen, and Steven G. Gilbert. *Introduction to Schenkerian Analysis* (New York: Norton, 1982).

- Jonas, Oswald. *Introduction to the Theory of Heinrich Schenker*, trans. and ed. John Rothgeb (New York and London: Longman [1934, German]/1982)
- Mitchell, William J. "Chord and Context in 18th-Century Theory", *Journal of the American Musicological Society*, vol. 16, no. 2 (1963), pp. 221–239.
- Poulin L. Pamela. *J. S. Bach's Precepts and Principles for Playing the Thorough-Bass or Accompanying in Four Parts*, Early music series, (Oxford: Clarendon Press; New York: Oxford University Press, 1994).
- Rothgeb, John. "Strict Counterpoint and Tonal Harmony", *Journal of Music Theory*, (vol. 19, no. 2, 1975), pp. 260-284.
- Schachter, Carl. Analysis by Key: "Another Look at Modulation", *Music Analysis*, (vol. 6 no.3 , 1987), pp. 289-318
- Schachter, Carl and Felix Salzer. *Counterpoint in Composition*, (New York: Columbia University Press, c1989.
- ___. *Unfoldings*, ed. Joseph N. Straus, (New York, Oxford: Oxford University Press 1999).
- Schenker Heinrich. *Harmony*, ed. Oswald Jonas, trans. Elisabeth Mann-Borgese (Chicago: The University of Chicago Press, [1906, German] 1954, reprinted New York: MIT press, 1978).
- ___. *Free Composition* ([1935, German], rev. and ed. Oswald Jonas, trans. and ed. Ernst Oster (New York: Longman, 1979, reprinted Hillsdale, NY: Pendragon, 2001).